

The effectiveness of storytelling on the moral integrity of preschool children

Sakine Ashrafi Fashi*

Abstract

The purpose of this study was to investigate the effectiveness of storytelling on the moral integrity of preschool children. The research method was experimental and pre-test and post-test with control group were used. The statistical population of the study included all preschool children in the city of Nourabad in 1401-1402. In order to do this research, two classes of preschool children (one class with 24 children in the experimental group and the other class with 21 children in the control group) were selected using random sampling method. The tool used in the research was a Children's Moral Integrity Scale (CMIS). After translating the original version of the instrument, the face validity of the scale was *assessed* by experts in the field of training and ethics education and its reliability was determined using Cronbach's alpha ($\alpha = 0.82$). The obtained data were analyzed by using covariance analysis. The results of the study showed that the mean of the variable of the preschool children's moral integrity and the subscales of of empathy, respect, and courage were more than the control group but there is no meaningful difference between the two experimental and control groups in the mean subscale of honesty ($p < 0/05$). Therefore, storytelling can be considered as an effective teaching method in teaching moral values and moral integrity of preschool children.

Keywords: storytelling, moral integrity, preschool children, empathy, honesty, respect and courage.

* Assistant Professor of Educational Sciences, Payam-Noor University, Tehran, Iran, s.ashrafi@pnu.ac.ir

Date received: 06/01/2024, Date of acceptance: 19/10/2024, Date Printed: 07/11/2025

Introduction

Moral integrity is a virtue and main for peaceful life and coexistence and a necessary thing in all aspects of human life (personal and professional). Researchers describe moral integrity as "honesty, reliability, integrity and integrity of moral character" and "objectivity, impartiality and loyalty in adhering to moral norms" and also moral integrity as the capacity to perform principled behavior even when there is a conflict between values. Betawi (2018) acknowledges that moral integrity in early childhood has four dimensions of empathy, honesty, respect and courage. They note that the family (parents' educational methods and children's role models from them) and schools (using different methods such as modeling, exams and evaluations, providing guidance and counseling services, curriculum, modeling the role of managers and school teachers) can play an important role in the development of children's principles, values and moral integrity, among them, teaching methods such as storytelling methods such as using children's literature and storytelling play a significant role in childhood moral education has Researchers claim that stories help to convey the moral values that young children should acquire through images, parables and frequent repetition of values. Moral stories can form mental images in children's minds and allow children to mentally draw experiences and see images in their heads. These images, parables help young children to process information and learn instructions better than listening. If the content of the story is related to the child's life, the child can easily understand the content of the story. and depict it. They believe that all kinds of moral, religious, social, cultural, etc. values can be instilled in children through stories or legends. The purpose of this study was to investigate the effectiveness of storytelling on the moral integrity of preschool children.

Materials & Methods

The research method was experimental and a pre-test and post-test design was used with a control group. The statistical population of the research included all preschool children in Noorabad city in 1402-1401. In order to conduct this research, two classes of preschool children (one class with 24 children in the experimental group and the other class with 21 children in the control group) were selected using random sampling method. The tool used in this research was Children's Moral Integrity Scale (CMIS) (Betawi, 2018). This scale has 48 items and four subscales of empathy (12 items), honesty (11 items), and respect (15 items). It measures moral courage (10 items). Scale items are scored on a Likert scale from 1 to 5 (never, rarely, sometimes, and often). After translating the original version of the instrument, the face validity of the scale was

3 Abstract

assessed by experts in the field of training and ethics education and its reliability was determined using Cronbach's alpha ($\alpha = 0.82$). In order to analyze data from descriptive statistics (mean and standard deviation, minimum and maximum scores).) and inferential statistics (analysis of covariance test) were used in spss 28. It should be noted that the significance level of the statements was investigated ($\alpha = 0.05$).

Discussion & Results

Due to the existence of an independent variable and several dependent variables and the adjustment of the pre-test effect, the statistical test of multivariate analysis was used. Levine's test was used. The values of the F statistic, which shows the value of Levin's test to check the homogeneity of variances of the experimental and control groups, and in the moral integrity of children ($f(43,1)$, $p=0.932$) and none of the components of empathy ($f(43,1)$ ($p=0.293$)), honesty ($f(43,1)$ ($p=0.797$)), respect ($f(43,1)$ ($p=0.338$)), moral courage ($f(43,1)$ ($p=0.180$)) were not significant ($p < 0.05$). According to this result, the assumption of equality of variances of the two experimental and control groups in the effectiveness of storytelling on the moral integrity of preschool children and its components was confirmed. In addition, the results of the multivariate analysis of covariance (MANCOVA) showed the difference between the control and experimental groups in the moral integrity of children. And the difference between the scores of the two groups shows that storytelling had an effect on children's moral integrity. Also, the results of the research showed that the mean of the pre-school children's moral integrity variable and the subscales of empathy, respect, and courage were higher than the control group, but there was no significant difference between the experimental and control groups in the mean of the honesty subscale ($p < 0.05$).

Conclusion

The results obtained from the research indicate the effect of storytelling on the moral integrity of children under the scales of empathy, respect and courage. Past researches show that the use of story-telling method, in addition to expanding the vocabulary, creating an opportunity to practice spoken language and develop language skills for children, causes the transfer of moral values and its application in daily life. Children often prefer storytelling methods to do their homework. In this method, the child must listen, pay attention to the story and absorb the content of the story. In fact, storytelling encourages children to explore their own thoughts and feelings, helps them to respect the ideas of others, and encourages children to think about different points of view.

Researchers explain that children learn moral attitudes from stories and also through argumentative conversations with peers or adults, they understand how to justify their own interpretation, listen to the ideas of others with respect, Critically examine the arguments of others and be aware of alternative situations and better justifications. Also, the inclusion of moral stories in the curriculum at the preschool level through the introduction of the education of characters based on the country's culture is very effective on the moral integrity values of children and has play a significant role in instilling moral values such as respect and empathy, politeness, honesty, responsibility and courage.

Bibliography

- Alatalo, T., & Westlund, B. (2019). Preschool teachers' perceptions about read-alouds as a means to support children's early literacy and language development. *Journal of Early Childhood Literacy*, 21(3), 413–435.
- Beauchamp, T. L., & Childress, J. F. (2001). *Principles of biomedical ethics*. Oxford University Press, USA.
- Betawi, A. (2018). Calling for character education: promoting moral integrity in early childhood education in Jordan. *Early Child Development and Care*.
- Betawi, I. A. (2023). Children for integrity: The influence of moral stories on pre-schoolers' integrity values. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 28(2), 541-553.
- Darrah, B. L. (2022). *Academic Dishonesty in the Early Grades: A Phenomenological Study* (Doctoral dissertation, Drake University).
- Ding, X. P., Cheng, J. K. T., Cheng, Q., & Heyman, G. D. (2023). An assessment of when moral stories promote children's honesty. *Applied Developmental Science*, 1-10.
- Ding, X. P., Tay, C., Chua, Y. J., & Cheng, J. K. T. (2023). Can classic moral stories with anthropomorphized animal characters promote children's honesty?. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 85, 101498.
- Gasser, L., Dammert, Y., & Murphy, P. K. (2022). How Do Children Socially Learn from Narrative Fiction: Getting the Lesson, Simulating Social Worlds, or Dialogic Inquiry?. *Educational Psychology Review*, 34(3), 1445-1475.
- Guerrero-Dib, J. G., Portales, L., & Heredia-Escorza, Y. (2020). Impact of academic integrity on workplace ethical behaviour. *International Journal for Educational Integrity*, 16(1), 1-18.
- Imbush, J. I., Inongha, N. O., & Usetu, O. I. (2021). The indispensable role of guidance and counseling as a veritable tool for re-cultivating academic integrity in tertiary institutions in Cross River State, Nigeria. *International Journal of Scientific and Academic Research (IJSAR)*, eISSN: 2583-0279, 1(2), 22-27.
- Kostopoulos, P., & MacLean, A. (2023). Working together to promote the value of academic integrity. *Pédagogie collégiale vol. 36, no 3, spring-summer 2023*.

5 Abstract

- Mar, R. A. (2018). Stories and the promotion of social cognition. *Current Directions in Psychological Science*, 27(4), 257–262.
- Morley, G., Ives, J., Bradbury-Jones, C., & Irvine, F. (2019). What is ‘moral distress’? A narrative synthesis of the literature. *Nursing ethics*, 26(3), 646–662.
- Nesrullah, O. K. A. N., & Halil, E. K. Ş. İ. (2020). The adaptation of the moral integrity scale into Turkish and analysis of the psychometric features. *Spiritual Psychology and Counseling*, 5(3), 327–340.
- Nurdini, A., & Suparno, S. (2019, April). The influence of moral stories on the children’s giving. In: International Conference on Special and Inclusive Education (ICSIE 2018), (ICSIE 2018, October 26–28) Yogyakarta, Indonesia. Atlantis Press. (pp. 320–324).
- Putriyanti, D., & Selvi, I. D. (2021). Increasing The Character Of Courage In Early Childhood Through Mother Tongue. *JOYCED: Journal of Early Childhood Education*, 1(2), 88–114.
- Rahiem, M., Abdullah, N. S. M., & Rahim, H. (2020). Stories and storytelling for moral education: Kindergarten teachers’ best practices.
- Rokhmawan, T., Daryono, D., Fuat, F., Sayer, I. M., Konstantinopoulou, X., Mas’udah, N., & Nafisah, D. (2022). Teachers and Students Benefits for Bringing Oral Storytelling in Front of the Classroom. *Bulletin of Community Engagement*, 2(2), 70–88.
- Sauter, J. A., Stocco, C. S., Luczynski, K. C., & Moline, A. D. (2020). Temporary, inconsistent, and null effects of a moral story and instruction on honesty. *Journal of applied behavior analysis*, 53(1), 134–146.
- Septiani, R. A., & Sulastri, L. (2019). TEACHER STRATEGIES USING STORY-TELLING METHOD: INCREASE THE COURAGE OF STUDENS TO SPEAK. *PROJECT (Professional Journal of English Education)*, 2(6), 838–844.
- Sugiharto, D. Y. P., Kholiq, A., Nusantara, B. A., Sutoyo, A., & Arum, L. N. (2023). The effect of guidance and counselling services based on an ecological approach to academic integrity. *Social work and education*, 10(1), 27–34.
- Talwar, V., Yachison, S., & Leduc, K. (2016). Promoting honesty: The influence of stories on children's lie-telling behaviours and moral understanding. *Infant and Child Development*, 25(6), 484–501.
- Tassopoulou, E. (2017). *Impact of storytelling on school readiness and socio emotional development of preschool age children* (Doctoral dissertation, University of Bolton).
- Thambu, N. (2017). Storytelling and story reading: A catalyst for inculcate moral values and ethics among preschoolers. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 7(6), 1116–1130.

اثربخشی قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی

سکینه اشرفی فشی*

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی صورت گرفت. روش پژوهش آزمایشی بوده و از طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل استفاده شد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه کودکان پیش‌دبستانی در شهر نورآباد در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود. به‌منظور انجام این پژوهش دو کلاس کودکان پیش‌دبستانی (یک کلاس با ۲۴ کودک در گروه آزمایش و کلاس دیگر با ۲۱ کودک در گروه کنترل) با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شد. ابزار مورد استفاده در این پژوهش مقیاس یکپارچگی اخلاقی کودکان (CMIS) بود. پس از ترجمه نسخه اصلی ابزار، روایی صوری مقیاس توسط متخصصان حوزه آموزش و حوزه آموزش اخلاق تأیید گردید و پایایی آن به روش آلفای کرونباخ ($\alpha=0/82$) محاسبه شد. داده‌های به دست آمده با روش آماری تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج پژوهش نشان داد که میانگین متغیر یکپارچگی اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی و زیر مقیاس‌های همدلی، احترام و شجاعت بیشتر از گروه کنترل بود اما در میانگین زیر مقیاس صداقت، تفاوت معنی‌داری بین دو گروه آزمایش و کنترل وجود نداشت ($p < 0/05$)؛ بنابراین می‌توان قصه‌گویی را به‌عنوان یک روش تدریس مؤثر در آموزش ارزش‌های اخلاقی و یکپارچگی اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی در نظر گرفت.

کلیدواژه‌ها: قصه‌گویی، یکپارچگی اخلاقی، کودکان پیش‌دبستانی، همدلی، صداقت، احترام و شجاعت.

* استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران، s.ashrafi@pnu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۷/۲۸، تاریخ چاپ: ۱۴۰۴/۰۸/۱۶

۱. مقدمه

توسعه پایدار زمانی اتفاق می‌افتد که نسل آینده‌ساز این مرز و بوم علاوه بر برخورداری از علم و دانش روز، شایستگی‌ها و مهارت‌های ارتباطی، تصمیم‌گیری و حل مسئله، تفکر خلاق و نقادانه، خودآگاهی و خودتنظیمی باید مجهز به اصول، ارزش‌ها و یکپارچگی اخلاقی (moral integrity) باشند. یکپارچگی اخلاقی یک فضیلت و اصلی برای زندگی و همزیستی مسالمت‌آمیز و امری ضروری در تمام جنبه‌های زندگی انسان (شخصی و حرفه‌ای) است. یکپارچگی اخلاقی به عنوان «صداقت، قابلیت اطمینان، تمامیت و یکپارچگی شخصیت اخلاقی» و «عینیت، بی‌طرفی و وفاداری در پایبندی به هنجارهای اخلاقی» توصیف می‌شود (Beauchamp & Childress, 2013; Morley & et al, 2019). شلنکر (Schlenke, 2008) یکپارچگی اخلاقی را به عنوان ظرفیت انجام رفتار اصولی حتی هنگام تعارض بین ارزش‌ها و منافع یک فرد توصیف می‌کند (Nesrullah & Halil, 2020). بتاوی (Betawi, 2018) اذعان می‌دارد که یکپارچگی اخلاقی در اوایل کودکی دارای چهار بعد همدلی، صداقت، احترام و شجاعت است. (۱) همدلی: درک احساسات و نگرانی‌های دیگران، قدردانی از تفاوت در نحوه احساس مردم در مورد چیزها، داشتن توانایی درک و به اشتراک گذاشتن احساس دیگران. (۲) صداقت: راستگو بودن، دروغ نگفتن و تقلب نکردن، درک عواقب کتمان حقیقت، همیشه صادق بودن با خود. (۳) احترام: حل تعارض مثبت، ایجاد روابط مثبت، احترام به تفاوت‌های دیگران. برخورد مناسب با احساسات و موقعیت‌ها. (۴) شجاعت: دانستن اینکه آیا عقل بر احساس در تصمیم‌گیری‌ها حکومت می‌کند یا خیر، ارزش‌های خود را در مواجهه با تضاد حفظ می‌کند، تحت فشار عمل می‌کند، با اعتماد به نفس با ترس روبرو می‌شود و تشخیص اینکه شجاعت فقدان ترس نیست، تصمیم درست مهمتر از نبود ترس است. پژوهش‌ها نشان داده است که رشد استدلال اخلاقی و یکپارچگی اخلاقی از سنین پایین شروع می‌شود (Guerrero-Dib, 2023; Darrah, 2023; Gasser, Dammert & Murphy, 2022; Portales & Heredia-Escorza, 2020). آن‌ها متذکر می‌شوند که خانواده (شیوه‌های تربیتی والدین و الگوبرداری کودکان از آن‌ها) (Betawi, 2018; 2023) و مدارس (با استفاده از شیوه‌های مختلفی نظیر بیانیه الگو، امتحانات و ارزشیابی، ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره، برنامه درسی، الگوسازی نقش مدیران و معلمان مدارس) می‌توانند نقش مهمی در رشد اصول، ارزش‌ها و یکپارچگی اخلاقی کودکان داشته باشند (MacLean, 2023). رایج‌ترین شکل آموزش اخلاقی در دوران کودکی عادت‌گرایی (Habituation)

اثربخشی قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان ... (سکینه اشرفی فشی) ۹

است. با این حال، این روش برای کمک کامل به رشد اخلاقی کودکان ناکافی است. روش جایگزینی که در حال حاضر مورد توجه قرار گرفته روش داستان‌سرایی (narrative method) است که شامل استفاده از ادبیات کودکان (children literature) و قصه‌گویی (Storytelling) می‌شود (Rahiem, Abdullah & Rahim, 2020; Betawi, 2018; 2023; Rokhmawan & et al, 2022; Darrah, 2023). پژوهشگران ادعا می‌کنند که داستان‌ها از طریق تصاویر، تمثیل‌ها و تکرار مکرر ارزش‌ها به انتقال ارزش‌های اخلاقی که کودکان خردسال باید کسب کنند کمک می‌کنند. داستان‌های اخلاقی می‌توانند تصاویر ذهنی را در ذهن کودکان شکل داده و به کودکان اجازه می‌دهند تجربیات را به صورت ذهنی ترسیم کرده و تصاویر را در سر خود ببینند. این تصاویر، تمثیل‌ها به کودکان خردسال کمک می‌کند تا اطلاعات را پردازش کرده و بهتر از گوش دادن، دستورالعمل‌ها را یاد بگیرند (Nurdini & Suparno, 2019; Rokhmawan & et al, 2022; Betawi, 2023). رخموان و همکاران (Rokhmawan & et al, 2022) متذکر می‌شوند روش قصه‌گویی تلاشی برای ایجاد اخلاق در کودکان است، اگر محتوای داستان با زندگی کودک مرتبط باشد، کودک به راحتی می‌تواند محتوای داستان را درک کرده و آن را به تصویر بکشد. او معتقد است از طریق قصه‌ها یا افسانه‌ها می‌توان انواع ارزش‌های اخلاقی، دینی، اجتماعی، فرهنگی و غیره را به کودک القا کرد.

پژوهشگران معتقدند که داستان‌ها نسبت به سایر منابع یادگیری اخلاقی مزایایی بیشتری دارند با وجود اینکه، انتزاع یک موضوع اخلاقی برای کودکان چالش برانگیز باشد، اما انجام این کار در داستان‌ها ساده‌تر از محیط دنیای واقعی است که در آن تعارض‌ها معمولاً پیچیده‌تر هستند. داستان‌ها همچنین مکانی امن برای کودکان هستند که درباره موضوعات مختلف فکر کنند بدون اینکه ذهنشان با درگیر شدن به عواقب مربوط به فکر خود منحرف شود، مانند اینکه آیا برای گفتن حقیقت دچار مشکل می‌شوند یا خیر. علاوه بر این، داستان‌ها ابزار مؤثری برای برانگیختن احساسات در شنوندگان هستند که ممکن است به آن‌ها کمک کند علاقه و توجه کودکان را جلب کنند (Ding, Cheng, Cheng & Heyman, 2023). در واقع یادگیری اجتماعی کودکان از داستان‌سرایی به شکل سه رویکرد صورت می‌گیرد. رویکرد اول، یادگیری اجتماعی اخلاقی را از طریق روایت داستانی (narrative fiction) با استخراج و درونی‌سازی پیام اخلاقی متن توسط کودکان توضیح می‌دهد. رویکرد دوم به آموزش ذهن‌خوانی و همدلی کودکان اشاره دارد، زیرا آن‌ها در یک دنیای اجتماعی تخیلی غوطه‌ور می‌شوند و به طور تخیلی با دیدگاه‌های شخصیت‌های داستانی درگیر می‌شوند. رویکرد سوم بر رشد استدلال اجتماعی کودکان از

طریق مشارکت در گفتگوهای استدلالی با همسالان در مورد مسائل پیچیده اجتماعی-اخلاقی مطرح شده در روایت داستانی متمرکز است (Gasser, Dammert & Murphy, 2022). از دهه ۱۹۸۰، فیلسوفان هنر به طور فزاینده‌ای بر این ایده ارسطویی که قصه‌گویی ارزش آموزشی برای رشد اجتماعی اخلاقی خوانندگان دارد، تأکید کرده و آن را اصلاح تقویت نموده‌اند. بر این اساس، قصه‌گویی زمینه رشدی را برای پرورش شایستگی‌های اخلاقی اجتماعی، مانند ادراک دیدگاه دیگران، همدلی، و قضاوت‌های اخلاقی مبتنی بر زمینه‌سازی را نشان می‌دهد. روانشناسان شناختی استدلال کرده‌اند که قصه‌گویی نوعی شبیه‌سازی ایجاد می‌کند که خوانندگان را قادر می‌سازد تا با شخصیت‌های داستانی ارتباط برقرار کنند و دیدگاه‌های آن‌ها را از فاصله‌ای امن، اما با صمیمیت واضح، کشف کنند، که منجر به بهبود ذهن‌خوانی و همدلی می‌شود (Mar, 2018; Gasser, Dammert & Murphy, 2022). پژوهشگران معتقدند که خواندن داستان‌های اخلاقی مزایای اجتماعی زیادی را برای کودکان به همراه داشته (Alatalo & Westlund, 2019; Gasser, Dammert & Murphy, 2022) و به ترویج صداقت، رفتارهای اخلاقی و مهارت‌های زندگی بین آن‌ها کمک می‌کند. آن‌ها معتقدند که معرفی داستان‌های اخلاقی و ادغام ارزش‌های اخلاقی در آموزش دوران کودکی و در سنین پایین به القا ارزش‌های اصلی و توسعه صداقت، همدلی، نیت شجاعانه و محترمانه در نسل آینده برای بهبود نگرش اجتماعی که منجر به منفعت کلی برای جامعه می‌شود، کمک می‌کند (Betawi, 2023; Ding, Cheng, Cheng & Heyman, 2023). رحیم، عبدالله و رحیم (Rahiem, Abdullah & Rahim, 2020) اذعان می‌دارند روش روایی که شامل استفاده از داستان و قصه‌گویی است که دیدگاه بهتری را برای انجام کارهای خوب در کودکان فراهم می‌کند و به آن‌ها اجازه می‌دهد که نسبت به اعمال خود انتقاد کنند. در واقع تکرار داستان؛ آوردن مثال روشن، توضیح داستان؛ به نمایش درآوردن داستان و اصلاح داستان، پنج راه مؤثر برای استفاده از داستان و قصه‌گویی در آموزش و یادگیری تربیت اخلاقی کودکان خردسال و مهدکودک‌ها است. علاوه بر این انتخاب مضامین و روش‌های ارائه صحیح و جالب باعث می‌شود کودکان در حین گوش دادن به کل داستانی که خوانده می‌شود تمرکز کنند و در نتیجه بتوانند از داستان درس بگیرند. علاوه بر این، مربیان همچنین می‌توانند از تابلوها، وسایل یا نمایش‌های ویدئویی برای توصیف شخصیت‌هایی داستان استفاده کنند (Rokhmawan & al, 2022).

۱.۱ پیشینه پژوهش

تالوار، یاجیسون و لداک (Talwar, Yachison & Leduc, 2016) در پژوهشی به بررسی رابطه بین درک مفهومی از داستان‌های اخلاقی و رفتار دروغ‌گویی کودکان پرداختند. یافته‌ها نشان داد که با افزایش سن، دانش کودکان از حقایق و دروغ‌ها افزایش می‌یابد. کودکانی که دروغ می‌گفتند، نمرات مفهومی بالاتری نسبت به کسانی که دروغ نمی‌گفتند، داشتند. علاوه بر این، نوع داستانی (مثبت، منفی و خنثی) که برای کودکان خوانده می‌شوند تأثیر بسزایی در ارزیابی آن‌ها از گزاره‌های درست و نادرست داشت. تاسوپولو (Tassopoulou, 2017) پژوهشی را با هدف مقایسه سازگاری اجتماعی و عاطفی کودکان پیش‌دبستانی قبل و بعد از اجرای قصه‌گویی در کلاس پیش‌دبستانی انجام داد. نتایج نشان داد که داستان سرایی بر درک و مدیریت احساسات شرکت‌کنندگان و همچنین مهارت‌های اجتماعی آن‌ها تأثیر مثبت دارد. در ضمن با این کار آمادگی آن‌ها برای مدرسه افزایش می‌یابد. تامبو (Thambu, 2017) پژوهشی کیفی را با هدف بررسی استفاده از قصه‌گویی و قصه خوانی برای القای ارزش‌های اخلاقی و اخلاق در کودکان پیش‌دبستانی انجام داد. نتایج نشان می‌دهد که روش‌های قصه‌گویی و داستان‌خوانی می‌توانند ارزش‌های اخلاقی مانند کمک کردن، محبت و رفتار خوب را تقویت کند. علاوه بر این، جنبه‌هایی مانند تنظیم منشور اخلاقی، اخلاق اجتماعی، روابط انسانی، خوش‌اخلاقی و ادب از رویه‌های آموزشی کودکان پیش‌دبستانی است. بتاوری (Betawi, 2018) در پژوهشی تجربی به سنجش اثربخشی برنامه‌های آموزش شخصیت اجرا شده در یک مدرسه خصوصی بر روی کودکان ۶-۷ ساله پرداخت. نتایج حاکی از افزایش معنادار در تمامی ابعاد مقیاس تمامیت اخلاقی (همدلی، صداقت، احترام و شجاعت) در پس‌آزمون به نفع گروه آزمایش بود. همچنین نمرات مقیاس کلی تمامیت اخلاقی در پس‌آزمون بر اساس جنسیت تفاوت معناداری وجود نداشت. رحیم، عبدالله و رحیم (Rahim, Abdullah & Rahim, 2020) در پژوهشی به بررسی بهترین عملکرد معلمان در استفاده از روش قصه‌گویی برای تربیت اخلاقی کودکان خردسال پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که داستان خوانی و قصه‌گویی جایگزین مفیدی برای روش عادت‌ورزی در تربیت اخلاقی کودکان است و شیوه‌های مختلف استفاده از داستان و قصه‌گویی در تربیت اخلاقی را مشخص کردند. گاسر، دامرت و مورفی (Gasser, Dammert & Murphy, 2022) در پژوهشی به بررسی طیف گسترده‌ای از برنامه‌های ادبی از نظر تئوری پرداخته و مبانی روان‌شناختی آن‌ها را روشن کرده و همچنین نقاط قوت و محدودیت‌های آن‌ها را به طور انتقادی مورد بحث قرار دادند. بتاوی (Betawi, 2023) در پژوهشی نیمه آزمایشی به بررسی تأثیر

استفاده از داستان‌های صداقت اخلاقی مبتنی بر هویت فرهنگ اردنی بر ارزش‌های یکپارچگی اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی پرداخت. نتایج حاکی از تأثیر اصلی مداخله ($p < ۰/۰۰۰۱$) برای هر یک از ابعاد مقیاس، همدلی، صداقت، احترام و شجاعت بود و مقیاس کلی صداقت به نفع گروه آزمایش بود، تأثیر اصلی مداخله در هر بعد مقیاس بر اساس جنسیت تفاوتی دیده نشد. دینگ، تای، چوآ و چنگ (Ding, Tay, Chua & Cheng, 2023) در پژوهشی به بررسی تأثیر داستان‌های اخلاقی بر اساس شخصیت‌های انسانی - حیوانات انسان نما در ترویج صداقت در کودکان سنگاپوری ۳ تا ۶ ساله پرداختند. نتایج نشان داد نوع شخصیت داستان‌های اخلاقی تأثیری بر صداقت کودکان ۵ تا ۶ ساله ندارد. در حالی که برای کودکان ۳ تا ۴ ساله، اثربخشی داستان‌های اخلاقی بر اساس نوع شخصیت متفاوت است. داستان‌های اخلاقی حاوی انسان‌ها در ترویج صداقت در کودکان ۳ تا ۴ ساله مؤثر بوده است، در حالی که داستان‌های اخلاقی شامل حیوانات انسان نما به اندازه داستان‌های اخلاقی مربوط به انسان‌ها مؤثر نبودند. دینگ، چنگ، چنگ و هیمن (Ding, Cheng, Cheng & Heyman, 2023) در پژوهشی به بررسی تأثیر تشویق کودکان به شبیه شدن به قهرمانان داستان به توضیح موفقیت داستان‌های اخلاقی مثبت (یعنی تأکید بر پیامد مثبت حقیقت‌گویی) در ترویج صداقت پرداختند. نتایج نشان داد که داستان‌ها تنها زمانی در ارتقای صداقت در میان کودکان مؤثر بوده‌اند که آن‌ها تشویق می‌شوند مانند قهرمان داستان‌های اخلاقی مثبت باشند. مفاهیم نظری برای رشد اخلاقی و پیامدهای عملی برای تربیت اخلاقی مورد بحث قرار می‌گیرند.

۲.۱ بیان مسئله

آموزش پیش‌دبستانی یک آموزش اساسی است که برای رشد تفکر، منش، شخصیت، اخلاق و رفتار انسان بسیار ضروری است. در واقع این اولین تجربه کودک در دنیای مدرسه است. تجربه یادگیری معنادار دوران پیش‌دبستانی، کودکان را برانگیخته و می‌تواند مهارت‌ها، اعتماد به نفس و نگرش مثبت را در آن‌ها ایجاد کند. این نگرش و مهارت‌ها نقش مهمی در آماده‌سازی آن‌ها جهت ورود به مدرسه و یادگیری مادام‌العمر دارند (Morni, 2002 به نقل از Tassopoulou, 2017). به گفته نوردینی و سوپارنو (Nurdini & Suparno, 2019) آموزش درست به کودکان ضروری است و داستان‌های یکپارچگی اخلاقی این کار را به شیوه‌ای لذت‌بخش و بدون اینکه برای کودکان خسته کننده باشد، انجام می‌دهند. نظریه‌پردازان این حوزه معتقدند که آموزش ارزش‌ها، صداقت اخلاقی و شخصیت بسیار پیچیده است. مدارس به برنامه‌های جامع، معلمان آموزش

اثربخشی قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان ... (سکینه اشرفی فشی) ۱۳

دیده و برنامه‌های درسی و روش‌های تدریس متنوعی برای کمک به فراگیران برای درک، درونی‌سازی و عمل بر روی چنین ارزش‌های اساسی مانند همدلی، احترام، مراقبت، صداقت، شجاعت و دوستی... نیاز دارند (Betawi, 2018). پژوهشگران معتقدند که داستان‌گویی و استفاده از داستان‌ها راهی مؤثر برای تبدیل دانش اخلاقی به تجربیات اخلاقی است. کتاب‌های داستان کودکان نقش مهمی در پرورش و افزایش شایستگی‌های سوادآموزی، بهبود دایره واژگان، درک داستان و رمزگشایی داستان، مهارت‌های شناختی، استنتاج انتقادی و ادراکی و نیز ارزش‌هایی مانند همدردی و احترام و رشد اجتماعی و اخلاقی کودکان دارند. در معلمان گاهی اوقات داستان‌ها به دلیل علاقه شخصی، ارزش سرگرمی آن و پتانسیل‌های قابل توجه آن به عنوان یک ابزار آموزشی جهت القای ارزش‌ها و اخلاق در کودکان پیش‌دبستانی مورد استفاده قرار می‌گیرد با این حال به گفته تاپان و براون (Tappan and Brown, 1989)، داستان‌خوانی و قصه‌گویی به عنوان رویکردی مؤثر برای رشد و شکل‌گیری حساسیت اخلاقی در بین کودکان به آرامی در سیستم آموزشی مدرن ما رو به نابودی است (Tassopoulou, 2017). در ایران نیز هنر داستان‌سرایی از قبیل نقالی و شاهنامه‌خوانی در دست فراموشی است. علاوه بر این، بیشتر برنامه‌های درسی مورد استفاده در آموزش کودکان خردسال بر پیشرفت تحصیلی کودکان و دستورالعمل‌های معلمان برای رشد کودکان از نظر اجتماعی، عاطفی یا اخلاقی تأکید دارند (Betawi, 2023). همچنین بررسی پژوهشگر حاکی از آن است که پژوهش‌های صورت‌گرفته در زمینه تأثیر ادبیات کودکان و داستان‌های اخلاقی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان به ویژه در داخل کشور بسیار کم و حتی نادر است. بر همین اساس، در این پژوهش سعی شده است که به بررسی اثربخشی قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی پرداخته شود و فرضیه‌های زیر مورد بررسی قرار گیرد.

فرضیه ۱: قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی تأثیر دارد.

فرضیه ۲: قصه‌گویی بر همدلی کودکان پیش‌دبستانی تأثیر دارد.

فرضیه ۳: قصه‌گویی بر صداقت کودکان پیش‌دبستانی تأثیر دارد.

فرضیه ۴: قصه‌گویی بر احترام کودکان پیش‌دبستانی تأثیر دارد.

فرضیه ۵: قصه‌گویی بر شجاعت اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی تأثیر دارد.

۲. روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی صورت گرفته است. این پژوهش به روش شبه‌آزمایشی با استفاده از طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل اجرا شده است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان مقطع پیش‌دبستانی در شهر نورآباد در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بود. از این جامعه آماری دو پایه پیش‌دبستانی با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شد. در این پژوهش ۴۵ دانش‌آموز دختر و پسر پایه پیش‌دبستانی (۲۴ دانش‌آموز در گروه آزمایش و ۲۱ دانش‌آموز در گروه کنترل) شرکت داشتند. بدین ترتیب که در مرحله اول یعنی (اواخر مهرماه) بعد از گفتگو با کودکان و خانواده‌هایشان پیرامون اهمیت و اهداف برگزاری مطالعه، خطرات، مزایا و حریم خصوصی و لزوم اعلام رضایت والدین مبتنی بر شرکت فرزندانشان در آن و همچنین قوانین خروج از برنامه آموزشی (غیبت بیشتر از دو جلسه)، پیش‌آزمون یکپارچگی اخلاقی کودکان توسط والدین دو گروه (آزمایشی و کنترل) تکمیل شد. سپس داستان‌های اخلاقی همراه با بحث و گفتگو درباره داستان‌ها و نتایج آن‌ها برای دانش‌آموزان مقطع پیش‌دبستانی در گروه آزمایش ارائه و به مدت ۶ هفته (هر هفته یک جلسه ۶۰ دقیقه‌ای همراه با برنامه‌های بازی، تفریح، مسابقات به منظور پیشگیری از خروج کودکان از برنامه به علت خستگی و دلزدگی) آموزش داده شد. در هفته اول داستان فیل اریک، در هفته دوم داستان شیر تنها، در هفته سوم داستان مهمانی پر سرو صدا، در هفته چهارم داستان ماشینکا و خروس بدجنس، در هفته پنجم داستان خارپوشت همبرگر نمیخورد، و در هفته ششم داستان پادشاه پاکتیف از کتاب قصه‌هایی برای پیش‌دبستانی‌ها از نوشته گروهی از نویسندگان، ترجمه هدا لزگی، اشارات قدیانی بیان شد. اما برای گروه کنترل، هیچ‌گونه آموزشی در ارتباط با یکپارچگی اخلاقی اعمال نشد بلافاصله بعد از اتمام آموزش (اواخر آذرماه) به گروه آزمایش، پس‌آزمون یکپارچگی اخلاقی برای والدین دو گروه (آزمایشی و کنترل) اجرا شد. ابزار مورد استفاده در پژوهش مقیاس یکپارچگی اخلاقی کودکان (children's moral integrity scale (CMIS) Betawi, 2018) بود. این مقیاس دارای ۴۸ گویه است و چهار خرده مقیاس یکدلی (۱۲ گویه)، صداقت (۱۱ گویه)، احترام (۱۵ گویه) شجاعت اخلاقی (۱۰ گویه) را مورد اندازه‌گیری قرار می‌دهد. روش کار این مطالعه به این صورت بود که ابتدا نسخه اصلی ابزار توسط دو مترجم مستقل به طور همزمان از زبان انگلیسی به زبان فارسی ترجمه، سپس از ترکیب و تلفیق نسخه‌های ترجمه شده اولیه یک ترجمه واحد به زبان فارسی تهیه گردید و مجدداً توسط یک مترجم مستقل از مترجمان مرحله نخست، به زبان

اثر بخشی قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان ... (سکینه اشرفی فشی) ۱۵

انگلیسی برگردانده و در نهایت با کنار هم قرار دادن ترجمه‌ها و بحث پیرامون تفاوت‌های احتمالی و انطباق نسخه اصلی با نسخه ترجمه شده از زبان انگلیسی، نسخه فارسی پرسشنامه مقیاس یکپارچگی اخلاقی تنظیم گردید. گویه‌های مقیاس در طیف لیکرت از ۱ تا ۵ (هرگز، به ندرت، گاهی وقت‌ها، اغلب، همیشه) نمره‌گذاری شده‌اند. روایی صوری ابزار گردآوری داده‌ها با استفاده از نظر اساتید و متخصصان حوزه آموزش و آموزش اخلاق تعیین شد. به‌علاوه پایایی ابزار پژوهش نیز با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه شد که مقدار عددی آن برابر با ۰/۸۲ و حاکی از پایایی قابل قبول مقیاس می‌باشد. به‌منظور بررسی و تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر نمره‌ها) و از آمار استنباطی (آزمون تحلیل کوواریانس) در محیط spss 28 استفاده گردید. لازم به ذکر است که سطح معنادار گزاره‌ها مورد پژوهش قرار گرفت (a=۰/۵).

۳. یافته‌های پژوهش

در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از میانگین، انحراف معیار و تعیین اثر بخشی قصه‌گویی از آزمون کوواریانس استفاده شد. در این بخش ابتدا میانگین و انحراف معیار دو گروه کنترل و آزمایش در بر یکپارچگی اخلاقی کودکان و سپس داده‌های مربوط به آزمون فرضیه ارائه شده است.

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار دو گروه کنترل و آزمایش در یکپارچگی اخلاقی کودکان

متغیر	آزمون	گروه آزمایش		گروه کنترل	
		میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد
یکدلی	پیش‌آزمون	۳۱/۸۳	۸/۴۴	۳۵/۴۳	۸/۵۷
	پس‌آزمون	۳۸/۸۰	۸/۲۳	۳۴/۱۴	۸/۳۵
صداقت	پیش‌آزمون	۳۵/۱۲۵	۷/۱۴	۳۳/۹۰	۷/۴۰
	پس‌آزمون	۳۵/۰۸	۷/۱۲	۳۰/۵۷	۷/۷۶
احترام	پیش‌آزمون	۴۷	۸/۶۰	۴۳/۸۰	۸/۶۱
	پس‌آزمون	۴۹/۶۶	۸/۹۹	۴۳/۳۳	۶/۴۲
شجاعت اخلاقی	پیش‌آزمون	۳۰/۵۸	۸/۵۲	۳۰/۴۸	۶/۴۱
	پس‌آزمون	۳۹/۸۳	۳/۲۱	۳۶/۸۶	۴/۷۴
مقیاس کلی	پیش‌آزمون	۱۵۱/۵۴	۱۷/۲۲	۱۴۷/۶۲	۱۸/۶۰

متغیر	آزمون	گروه آزمایش		گروه کنترل	
		میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد
	پس آزمون	۱۶۲/۳۷	۲۲/۲۳	۱۴۲/۹۰	۲۲/۱۱

به علت وجود یک متغیر مستقل و چند متغیر وابسته و تعدیل اثر پیش آزمون، از آزمون آماری تحلیل کوواریانس چند متغیری استفاده شد. طبیعی بودن متغیرهای پژوهش با آزمون کلموگروف - اسمیرنوف مورد تأیید قرار گرفت ($p > 0/05$). به منظور رعایت مفروضه همگنی واریانس‌ها از آزمون لوین استفاده شد. مقادیر آماره F که نشان‌دهنده مقدار آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس‌های گروه‌های آزمایش و کنترل است و در یکپارچگی اخلاقی کودکان ($p = 0/932$) و $f(1, 43)$ و هیچ یک از مؤلفه‌های یکدلی ($p = 0/293$)، $f(1, 43)$ ، صداقت ($p = 0/797$)، $f(1, 43)$ احترام ($p = 0/338$)، $f(1, 43)$ ، شجاعت اخلاقی ($p = 0/180$)، $f(1, 43)$ معنادار نیست ($p > 0/05$). با توجه به این نتیجه، پیش فرض برابری واریانس‌های دو گروه آزمایش و کنترل در اثربخشی قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی و مؤلفه‌های آن تأیید می‌شود.

جدول ۲. نتایج تحلیل کوواریانس تک متغیره (آنکوا) تفاوت دو گروه کنترل و آزمایش در یکپارچگی اخلاقی کودکان با توجه به متغیر گروه در پس آزمون

شاخص آماری منابع	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری	Eta ²
اصلی	۱/۹۱	۱	۱/۹۱	۸/۸۴	۰/۰۵	۰/۱۷۴

جدول ۳. نتایج آزمون لامبدا و لیکز پیش فرض کوواریانس چندمتغیره (مانکوا) تفاوت دو گروه کنترل و آزمایش در یکپارچگی اخلاقی کودکان

شاخص آماری Statistical indices منبع Source	لامبدا و لیکز Wilks' lambda	F	سطح معناداری sig	تا Eta ²	توان power
گروه	۰/۷۵۱	۲/۹۹	۰/۰۳	۰/۲۴۹	۰/۷۴۰

اطلاعات جدول ۳ نتایج آزمون پیش فرض تحلیل کوواریانس چندمتغیره (مانکوا) تفاوت دو گروه کنترل و آزمایش را در یکپارچگی اخلاقی کودکان نشان می‌دهد. بر اساس این نتایج، بین دو گروه یکپارچگی اخلاقی کودکان تفاوت معناداری ($P > 0/05$) وجود دارد. لذا فرضیه اصلی

اثربخشی قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان ... (سکینه اشرفی فشی) ۱۷

تأیید گردید. به عبارت دیگر با توجه به آنکه میانگین تعدیل شده گروه آزمایش نسبت به گروه کنترل در یکپارچگی اخلاقی کودکان بیشتر بود، می‌توان گفت، تفاوت بین نمرات دو گروه، بیان‌کننده این مطلب است که قصه‌گویی در یکپارچگی اخلاقی کودکان تأثیر داشته است. با در نظر گرفتن مجذور اتا می‌توان گفت ۰/۲۲۳ درصد این تغییرات ناشی از تأثیر آموزش است.

جدول ۴. نتایج تحلیل کوواریانس چندمتغیره (مانکوا) تفاوت دو گروه کنترل و آزمایش در خرده مقیاس‌های در یکپارچگی اخلاقی کودکان با توجه به متغیر گروه در پس‌آزمون

شاخص آماری منابع متغیر وابسته	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری sig	Eta ²
یکدلی	۴۱۲/۸۷	۱	۴۱۲/۸۷	۵/۸۸	۰/۰۲۰	۰/۱۳۱
صداقت	۲۳۵/۲۳۰	۱	۲۳۵/۲۳۰	۳/۹۵	۰/۰۵۴	۰/۰۹۲
احترام	۴۸۱/۰۱	۱	۴۸۱/۰۱	۷/۲۶	۰/۰۱۰	۰/۱۵۷
شجاعت اخلاقی	۷۸/۵۵	۱	۷۸/۵۵	۵/۶۰	۰/۰۲۳	۰/۱۲۶

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد، با در نظر گرفتن نمرات پیش‌آزمون به‌عنوان متغیرهای همپراش (کمکی) تفاوت بین عملکرد دو گروه مداخله و کنترل در خرده مقیاس یکدلی ($f=۵/۸۸$ ، $p=۰/۰۲۰$)، احترام ($f=۷/۲۶$ ، $p=۰/۰۱۰$) و شجاعت اخلاقی ($f=۵/۶۰$ ، $p=۰/۰۲۳$) تأثیرگذار است اما در خرده مقیاس صداقت ($f=۳/۹۵$ ، $p=۰/۰۵۴$) تأثیرگذار نیست. به‌عبارت‌دیگر می‌توان گفت تفاوت بین نمرات دو گروه، بیان‌کننده این مطلب است که فرضیه اثربخشی داستان‌های اخلاقی بر یکدلی (فرضیه فرعی اول)، احترام (فرضیه سوم) و شجاعت اخلاقی (فرضیه فرعی چهارم) تأیید شد. با در نظر گرفتن مجذور اتا می‌توان گفت ۰/۱۳۱ درصد تغییرات در خرده مقیاس یکدلی، ۰/۱۵۷ درصد تغییرات در خرده مقیاس احترام و ۰/۱۲۶ درصد تغییرات در خرده مقیاس شجاعت اخلاقی ناشی از تأثیر آموزش است. اما در فرضیه بهبود صداقت (فرضیه دوم) تأیید نشده است.

۴. بحث و نتیجه‌گیری

از دیر باز تا کنون قصه‌گویی و نقل داستان‌های اخلاقی به‌طور گسترده در سراسر جهان به منظور رشد اجتماعی و پرورش فضایل اخلاقی کودکان مورد استفاده قرار گرفته شده است (Ding, Cheng, Cheng & Heyman, 2023). پژوهشگران معتقدند که کتاب‌های داستان یا قصه‌گویی

علاوه بر ارزش سرگرمی آن، پتانسیل قابل توجهی به عنوان یک ابزار آموزشی دارد. آن‌ها متذکر می‌شوند که می‌توان از این ابزار تربیتی برای القای ارزش‌های اخلاقی و رشد تخیل و استدلال اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی استفاده کرد (Thambu, 2017). لذا پژوهش حاضر باهدف بررسی اثربخشی قصه‌گویی بر یکپارچگی اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی انجام شد. نتایج به دست آمده از پژوهش حاکی از تأثیر قصه‌گویی در یکپارچگی اخلاقی کودکان است. پژوهش‌های گذشته نشان می‌دهد که استفاده از روش قصه‌گویی علاوه بر گسترش دایره واژگان، ایجاد فرصت جهت تمرین زبان گفتاری و رشد مهارت‌های زبانی برای کودکان، باعث انتقال ارزش‌های اخلاقی و بکارگیری آن در زندگی روزمره می‌شود. کودکان غالباً روش‌های قصه‌گویی را برانجام تکالیف ترجیح می‌دهند. در این روش کودک باید گوش کند، به داستان توجه کند و محتوای داستان را جذب کند (Rokhmawan & al, 2022). این نتایج با نتایج پژوهش‌های Thambu, 2017; Rokhmawan & al, 2022; Gasser, Dammert & Murphv, 2022; Betawi, 2018; 2023; Ding, Tay, Chua & Cheng, 2023; Ding, Cheng, Cheng & Heyman, 2023 همسو است.

نتیجه حاصل از فرض اول فرعی پژوهش نشان‌دهنده این است که قصه‌گویی بر همدلی کودکان پیش‌دبستانی تأثیر معنی‌داری داشته است. همدلی به عنوان یک پاسخ عاطفی که از درک وضعیت یا شرایط عاطفی دیگری ناشی می‌شود، تعریف می‌شود و همچنین شبیه به آنچه که شخص مقابل در موقعیت معین احساس می‌کند یا انتظار می‌رود در آن احساس کند، است. داستان خوانی به عنوان یک آزمایشگاه اخلاقی توصیف شده است که خوانندگان را قادر می‌سازد تا تجربیات اجتماعی جانشینی داشته باشند و تمرین کنند و ظرفیت‌های ذهن خوانی و همدلی خود را گسترش دهند (Gasser, Dammert & Murphy, 2022). قصه‌گویی کودکان را تشویق می‌کند تا افکار و احساسات خود را کشف کنند، آنها توضیح می‌دهند که خواندن داستان می‌تواند به کودکان کمک کند تا به ایده‌های دیگران احترام بگذارند و کودکان را تشویق به تفکر در مورد دیدگاه‌های مختلف کنند (Thambu, 2017). این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های Thambu, 2017; Gasser, Dammert & Murphy, 2022; Betawi, 2018; 2023 همسو می‌باشد.

نتیجه حاصل از فرض دوم فرعی پژوهش نشان‌دهنده این است که قصه‌گویی بر صداقت کودکان پیش‌دبستانی تأثیر معنی‌داری نداشته است. فردی با صداقت بودن چیزی است که کودکان برای حفظ شخصیت خوب به آن نیاز دارند که به آنها کمک می‌کند دیدگاه‌های مختلف را بپذیرند و به دیگران احترام بگذارند. در واقع شخص با صداقت کسی است که می‌تواند به روش‌هایی مطابق با ارزش‌ها، باورها و اصول اخلاقی که مدعی است عمل کند. بتاوی (Betawi, 2023) ادعا می‌کند که یکی از راه‌های معرفی این ارزش‌های اصلی به کودکان در

سنین پایین داستان‌های اخلاقی مبتنی بر هویت و فرهنگ کودک است، بنابراین، سیستم آموزشی، از جمله وزارت آموزش و پرورش، برنامه‌ریزان برنامه درسی، و برنامه‌های تربیت معلم پیش دبستانی و دوره ابتدایی در دانشگاه‌ها، باید به طور جمعی در تنظیم برنامه‌های آموزشی حامی ارزش‌های اخلاقی با استفاده از ادبیات کودکان و قصه‌گویی باشند داستان‌های اخلاقی کار کنند؟. برنامه‌های آموزش ضمن خدمت جهت بهبود مهارت قصه‌گویی معلمان به منظور رشد ارزش‌های اخلاقی اصلی کودکان تنظیم و اجرا شود. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های دینگ و همکاران، ۲۰۲۳؛ Betawi, 2018; 2023 همسو نمی‌باشد. در تبیین نتیجه این فرض می‌توان گفت که شاید یکی از علل عدم همسویی این باشد که متغیر مستقل قصه‌گویی در مدت زمان کوتاه (یک ماه: ۶ جلسه) اجرا شد و برای مشاهده و بررسی آثار و نتایج این روش به زمان بیشتری نیاز است.

نتیجه حاصل از فرض فرعی سوم پژوهش نشان دهنده این است که داستان‌های اخلاقی بر احترام کودکان پیش‌دبستانی تأثیر معناداری داشته است. از قصه‌گویی برای ایجاد اعتماد به نفس، متانت و عشق به زبان، نگرش قدردانی و احترام در کودکان استفاده می‌کنند (Thambu, 2017). در واقع کودکان از قصه‌های داستانی نگرش‌های اخلاقی را یاد می‌گیرند و همچنین از طریق گفتگوهای استدلالی با همسالان یا بزرگسالان، درک می‌کنند که چگونه تفسیر خود را توجیه کنند، با احترام به ایده‌های دیگران گوش دهند، استدلال‌های دیگران را به طور انتقادی بررسی کرده و نسبت به موقعیت‌های جایگزین و توجیه بهتر هوشیار شوند (Gasser, Dammert & Murphy, 2022). رخموان و همکاران (Rokhmawan & al, 2022) متذکر می‌شوند در فعالیت‌های قصه‌گویی، سه جنبه احترام، ادب و مسئولیت‌پذیری در القای ارزش‌های اخلاقی در کودکان وجود دارد، اولین جنبه احترام به دوستان است. کلمه احترام ساده به نظر می‌رسد، اما هنوز افراد زیادی هستند که از به کار بردن آن غفلت می‌کنند. مربیان می‌توانند شروع به القای نگرش احترام متقابل در فراگیران کنند، این نگرش را می‌توان در صورتی ارزیابی کرد که کودک توانسته باشد منصفانه و با احترام متقابل رفتار کند یا فقط در قبال دریافت کمک تشکر کند. علاوه بر این، ادب، از داستانی که توسط مربیان خوانده می‌شود، ارزش‌های موجود در داستان نیز می‌تواند به دانش‌آموزان بیاموزد که چگونه با اخلاق خوب رفتار کنند. ادب می‌تواند از رفتار، گفتار و نحوه آرام و صبور بودن شروع شود. آخرین جنبه مسئولیت‌پذیری است، اهمیت مسئولیت‌پذیری کودکان باید زود شروع شود تا کودکان در

مورد چگونگی غلبه بر مشکلات خود آموزش ببینند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های Gasser, Dammert & Murphy, 2022; Rokhmawan & al, 2022; Betawi, 2018; 2023 همسو می‌باشد.

نتیجه حاصل از فرض فرعی چهارم پژوهش نشان دهنده این است که داستان‌های اخلاقی بر شجاعت اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی تأثیر معناداری داشته است. پژوهش‌ها حاکی از آن است که گنجاندن داستان‌های اخلاقی در برنامه‌های درسی در سطح پیش‌دبستانی از طریق معرفی آموزش شخصیت‌هایی مبتنی بر فرهنگ کشور بر ارزش‌های یکپارچگی اخلاقی کودکان نظیر شجاعت بسیار مؤثر است. در مراحل اولیه، ویژگی‌های اعتماد به نفس کودک با شجاعت کودک در پرسیدن و پاسخ دادن به سؤالات، جرأت نشان دادن خود در مقابل دوستان یا افراد دیگر، جسارت در بیان افکار و احساسات خود، جسارت در برقراری ارتباط با دیگران، به جرات نشان دادن وسایل مورد علاقه اش با افتخار مشخص می‌شود (Rokhmawan & al, 2022). پوتریانتی و سلوی (Putriyanti & Selvi, 2022) اذعان می‌دارد که استفاده از قصه‌ها به زبان مادری می‌تواند شخصیت شجاعانه دوران کودکی را بهبود بخشد. سپتیانی و سولاستری (Septiani & Sulastri, 2019) متذکر می‌شوند که قصه‌گویی جسارت دانش‌آموزان را برای صحبت افزایش داده و می‌تواند عملکرد گفتاری آن‌ها را بهبود بخشد این نتایج با نتایج پژوهش‌های Septiani & Sulastri, 2019; Gasser, Dammert & Murphv, 2022; Betawi, 2018; 2023; Ding, Tav. Chua & Cheng, 2023; Ding, Cheng, Cheng & Heyman, 2023 همسو است.

پیشنهاد: ارزش‌های یکپارچگی اخلاقی باید در میان کودکان از طریق خانواده‌ها، مدارس و توسط بزرگسالان مهمی همچون والدین، معلمان و مدیران آموزش داده، الگودهی و تقویت شود. مطالعه کتاب داستان مشترک بین کودک، والدین و معلمان به عنوان فرصتی برای انتقال دانش اخلاقی و یکپارچگی اخلاقی کودکان است. علاوه بر این، بحث و گفتگو در زمینه پیام اخلاقی داستان و کاربرد آن را در زندگی واقعی و تشویق آن‌ها به شبیه شدن به قهرمان‌هایی که اخلاقی رفتار می‌کنند می‌تواند به درک کودکان از ارزش‌های اجتماعی کمک کند و همچنین تدوین برنامه درسی کودکان بر اساس ارزش‌های اخلاقی، استفاده از الگوها و روش‌های مدرن برای تقویت اصول و ارزش‌های اخلاقی و تربیت و توسعه حرفه‌ای معلمان در این زمینه بسیار راه‌گشا است. امید است که نتایج این مطالعه زمینه توجه به ارزش قصه‌گویی به‌عنوان یک رویکرد آموزشی را برای افزایش مهارت‌های عاطفی، اجتماعی و اخلاقی دانش‌آموزان فراهم کرده و شرایط لازم را جهت تربیت و آموزش معلمان و توسعه برنامه‌های درسی و موقعیت‌های آموزشی برای استفاده از این روش قصه‌گویی در دوران پیش‌دبستانی مهیا سازد.

کتاب‌نامه

- Alatalo, T., & Westlund, B. (2019). Preschool teachers' perceptions about read-alouds as a means to support children's early literacy and language development. *Journal of Early Childhood Literacy*, 21(3), 413-435.
- Beauchamp, T. L., & Childress, J. F. (2001). *Principles of biomedical ethics*. Oxford University Press, USA.
- Betawi, A. (2018). Calling for character education: promoting moral integrity in early childhood education in Jordan. *Early Child Development and Care*.
- Betawi, I. A. (2023). Children for integrity: The influence of moral stories on pre-schoolers' integrity values. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 28(2), 541-553.
- Darrah, B. L. (2022). *Academic Dishonesty in the Early Grades: A Phenomenological Study* (Doctoral dissertation, Drake University).
- Ding, X. P., Cheng, J. K. T., Cheng, Q., & Heyman, G. D. (2023). An assessment of when moral stories promote children's honesty. *Applied Developmental Science*, 1-10.
- Ding, X. P., Tay, C., Chua, Y. J., & Cheng, J. K. T. (2023). Can classic moral stories with anthropomorphized animal characters promote children's honesty?. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 85, 101498.
- Gasser, L., Dammert, Y., & Murphy, P. K. (2022). How Do Children Socially Learn from Narrative Fiction: Getting the Lesson, Simulating Social Worlds, or Dialogic Inquiry?. *Educational Psychology Review*, 34(3), 1445-1475.
- Guerrero-Dib, J. G., Portales, L., & Heredia-Escorza, Y. (2020). Impact of academic integrity on workplace ethical behaviour. *International Journal for Educational Integrity*, 16(1), 1-18.
- Imbush, J. I., Inongha, N. O., & Usetu, O. I. (2021). The indispensable role of guidance and counseling as a veritable tool for re-cultivating academic integrity in tertiary institutions in Cross River State, Nigeria. *International Journal of Scientific and Academic Research (IJSAR)*, eISSN: 2583-0279, 1(2), 22-27.
- Kostopoulos, P., & MacLean, A. (2023). Working together to promote the value of academic integrity. *Pédagogie collégiale vol. 36, no 3, spring-summer 2023*.
- Mar, R. A. (2018). Stories and the promotion of social cognition. *Current Directions in Psychological Science*, 27(4), 257-262.
- Morley, G., Ives, J., Bradbury-Jones, C., & Irvine, F. (2019). What is 'moral distress'? A narrative synthesis of the literature. *Nursing ethics*, 26(3), 646-662.
- Nesrullah, O. K. A. N., & Halil, E. K. Ş. İ. (2020). The adaptation of the moral integrity scale into Turkish and analysis of the psychometric features. *Spiritual Psychology and Counseling*, 5(3), 327-340.
- Nurdini, A., & Suparno, S. (2019, April). The influence of moral stories on the children's giving. In: International Conference on Special and Inclusive Education (ICSIE 2018), (ICSIE 2018, October 26-28) Yogyakarta, Indonesia. Atlantis Press. (pp. 320-324).

- Putriyanti, D., & Selvi, I. D. (2021). Increasing The Character Of Courage In Early Childhood Through Mother Tongue. *JOYCED: Journal of Early Childhood Education*, 1(2), 88-114.
- Rahiem, M., Abdullah, N. S. M., & Rahim, H. (2020). Stories and storytelling for moral education: Kindergarten teachers' best practices.
- Rokhmawan, T., Daryono, D., Fuat, F., Sayer, I. M., Konstantinopoulou, X., Mas'udah, N., & Nafisah, D. (2022). Teachers and Students Benefits for Bringing Oral Storytelling in Front of the Classroom. *Bulletin of Community Engagement*, 2(2), 70-88.
- Sauter, J. A., Stocco, C. S., Luczynski, K. C., & Moline, A. D. (2020). Temporary, inconsistent, and null effects of a moral story and instruction on honesty. *Journal of applied behavior analysis*, 53(1), 134-146.
- Septiani, R. A., & Sulastri, L. (2019). TEACHER STRATEGIES USING STORY-TELLING METHOD: INCREASE THE COURAGE OF STUDENS TO SPEAK. *PROJECT (Professional Journal of English Education)*, 2(6), 838-844.
- Sugiharto, D. Y. P., Kholiq, A., Nusantara, B. A., Sutoyo, A., & Arum, L. N. (2023). The effect of guidance and counselling services based on an ecological approach to academic integrity. *Social work and education*, 10(1), 27-34.
- Talwar, V., Yachison, S., & Leduc, K. (2016). Promoting honesty: The influence of stories on children's lie-telling behaviours and moral understanding. *Infant and Child Development*, 25(6), 484-501.
- Tassopoulou, E. (2017). *Impact of storytelling on school readiness and socio emotional development of preschool age children* (Doctoral dissertation, University of Bolton).
- Thambu, N. (2017). Storytelling and story reading: A catalyst for inculcate moral values and ethics among preschoolers. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 7(6), 1116-1130.